

Vorbereiden

Hartelijk vergeven!

Matteüs 18:21-35

13 september 2020

WELK VERHAAL LEZEN WE?

Petrus vraagt aan Jezus hoe vaak hij zijn broeder of zuster moet vergeven. Als antwoord vertelt Jezus een verhaal over een man aan wie een grote schuld wordt kwijtgescholden. Vervolgens komt die man iemand tegen die hem nog een klein bedrag verschuldigd is. Hij neemt de ander in een wurggreep en eist zijn geld terug.

Broeders en zusters...

Het Evangelie van Matteüs is waarschijnlijk geschreven rond het jaar 90 na Christus. In die tijd waren er op verschillende plekken groepen mensen die zich lieten inspireren door Jezus. Zij vormden hechte groepen die we nu 'gemeenten' zouden noemen. Wat moet je doen als iemand uit zo'n gemeente je iets aandoet? Daarover ging het vorige week en daarover gaat het ook deze week. In Matteüs 18:15-20 wordt verteld hoe je een medegelovige kunt aanspreken op zijn gedrag: eerst onder vier ogen, dan met twee getuigen en dan ten overstaan van de gemeente. Naar aanleiding daarvan heeft Petrus een vraag: 'Hoe vaak moet ik mijn broeder (of zuster) vergeven? Tot zevenmaal toe?'

Tot in het oneindige

Kinderen kunnen 'duizend-miljoen' van iemand houden. Volwassenen kunnen mopperen dat ze iets al 'honderd keer' gezegd hebben. Die getallen hoef je niet na te tellen; ze zeggen genoeg. Dat geldt ook voor de getallen in dit verhaal. Hoe vaak moet je iemand vergeven? Honderd keer, duizend-miljoen keer. Of, Bijbels gezegd: zeventig maal zeven. Zeven is het getal van de volheid. Doe dat keer tien, en dat dan nog eens keer de volheid, dan krijg je een beetje een indruk van hoe vaak je zult vergeven.

Gewoon veel en krankzinnig veel

Over getallen gesproken: in het verhaal dat Jezus vervolgens vertelt, zijn de bedragen ook veelzeggend. Een dienaar is tienduizend talent schuldig. Dat is een onwaarschijnlijk hoog bedrag: een talent is zesduizend denarie, en een denarie is het dagloon van een arbeider. De arme man heeft dus een schuld die een arbeider in geen tweehonderdduizend jaar kan terugbetalen. (Je kunt je afvragen hoe iemand ooit aan zo'n krankzinnige schuld is gekomen, maar dat wordt hier niet verteld.)

En die andere schuld? Die is ook niet niks: honderd denarie. Dat is honderd keer het dagloon van een arbeider. Het verhaal van Jezus gaat niet over arme sloebers. Het gaat over mensen waar het geld rolt en waarbij de schuld veel groter is dan het bezit.

Vergeven

Wat is vergeven? De dienaar smeekt zijn koning om genade: 'Heb geduld met mij, ik zal u alles terugbetalen.' Maar dat is geen vergeving, vindt de koning. Hij geeft zijn dienaar veel meer dan hij gevraagd heeft: zijn hele schuld wordt kwijtgescholden. De dienaar licht opgelucht zijn hielen en gaat als vrij man naar buiten, waar hij meteen een genadeloze schuldeiser blijkt te zijn. Dat is natuurlijk een beetje bizar – het is dan ook een verhaal. En toch is dat precies wat jij doet, zegt Jezus, als je een ander niet vergeeft.

'Zoals ook wij...'

Als jij een ander niet vergeeft, lijk je op deze dienaar, zegt Jezus. God vergeeft jou wat je hem schuldig bent – zou jij dan ook die ander niet vergeven? Het is een verbinding die ook in het Onze Vader steeds opnieuw tot klinken komt:

'Vergeef ons onze schulden, zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.'

In de kerk en daarbuiten kan het geen kwaad om daar steeds opnieuw bij stil te staan. Hoe vaak we dat moeten doen? Zeventig maal zeven keer! Of duizend-miljoen, dat mag ook.

Vieren

Hartelijk vergeven!

Matteüs 18:21-35

13 september 2020

13 september 2020

Kindermoment in de dienst

Zet een feestmuts op en blaas op een toeter. Geef de kinderen een hand en zeg 'hartelijk vergeven!' De kinderen zullen vast verbaasd reageren. Je zegt toch altijd 'hartelijk gefeliciteerd'?

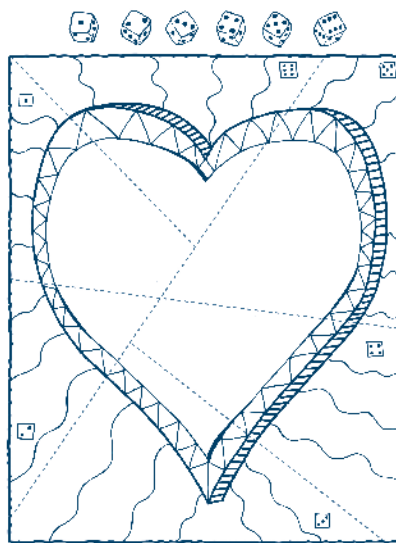
En toch klopt het vandaag, want het thema is 'hartelijk vergeven!' Laat de kinderen dit ook even oefenen: ze lopen de kerk in en mogen tien mensen een hand geven. En ze zeggen: 'hartelijk vergeven!'

Wie heeft er weleens 'sorry' gezegd? Vraag een paar kinderen daarover te vertellen. Als een ander jouw excuus accepteert, dan zegt hij eigenlijk 'ik vergeef je'. Maar hoe kun je dan iemand **hartelijk** vergeven? En is dat altijd zo gemakkelijk?

In de Bijbel staat dat je iemand zeven maal zeventig keer moet vergeven. Wie weet hoe veel dat is?

Gebed

Soms zijn we zo boos of verdrietig om wat de ander heeft gedaan. Ook al zegt de ander 'sorry'; de boosheid of tranen gaan niet gelijk weg. Toch wilt U dat we de ander vergeven, precies zoals U dat doet. Wilt U geven dat wij van harte kunnen vergeven. Elke keer opnieuw? Amen

Werkblad en tips

Het tijdschrift *Kleur in de Kerk* biedt werkbladen bij de verhalen in *Kind op Zondag*. Op het werkblad voor de jonge kinderen staat een spel met dobbestenen, ze verzamelen een hart om 'hartelijk te vergeven'. Op het werkblad voor de oudere kinderen staat een striptekening van het Bijbelverhaal. De kinderen tekenen verschillende scènes uit het verhaal erbij.

Dertiende zondag van de zomer Jaar A

Lezing uit het Oude Testament	Exodus 32:7-14
Antwoordpsalm	103:8-12
Epistellezing	Romeinen 14:5b-12
Lezing uit het Evangelie	Matteüs 18:21-35

Vertellen

Hartelijk vergeven!

Matteüs 18:21-35

13 september 2020

13 september 2020

Vertelling 4-7 jaar

Vergeven

Jezus heeft verteld dat het belangrijk is om een ander te vergeven als hij iets verkeerd doet.

Petrus vraagt aan Jezus: 'En wat als die ander het elke keer verkeerd doet? Hoe vaak moet ik hem dan vergeven? Zeven keer?'

'Nee', zegt Jezus. 'Je moet de ander niet zeven keer vergeven. Je moet de ander zeventig keer zeven keer vergeven!'

Petrus probeert te tellen op zijn vingers hoe veel dat is. Hij weet het niet precies, maar veel is het wel!

Jezus vertelt een verhaal:

'Er is een koning. Die koning is heel rijk. Hij heeft geld geleend aan mensen die het nodig hadden. "Je mag het lenen", heeft hij tegen ze gezegd, "maar ik wil het wel weer terug." Vandaag is het zover. De koning kijkt op zijn lijstje. Daar staat precies op aan wie hij geld heeft geleend. Hij laat die mensen bij zich komen. Een voor een. De mensen geven het geld terug aan de koning. "Hartelijk bedankt voor het lenen", zeggen ze. Dan komt een knecht van de koning binnen. Hij staat ook op het lijstje van de koning. "U moet mij tienduizend muntstukken betalen", zegt de koning. De knecht voelt in zijn zakken. Ze zijn leeg. De knecht begint te huilen. Hij buigt diep voor de koning. "Geef me nog een beetje tijd, koning. Ik zal alles terugbetalen, dat beloof ik!" De koning ziet hoe verdrietig zijn knecht is. "Weet je wat", zegt hij. "Je hoeft het geld niet terug te betalen."

De knecht kan het bijna niet geloven! Hij bedankt de koning hartelijk en huppelt het paleis uit. Daar ziet hij een man lopen. Hij kent die man wel. Het is een oude vriend van hem. "Hé, jij daar!" roept hij. "Ik heb jou een keer honderd munten geleend. Maar die heb je nooit aan mij terugbetaald!" Hij rent op de vriend af en neemt hem in de houtgreep. "Geef hier dat geld!" roept hij. De oude vriend begint te huilen. "Geef me nog een beetje tijd. Ik zal je alles terugbetalen. Dat beloof ik!" Maar de knecht wil er niks van weten. Hij brengt zijn oude vriend naar de gevangenis. "Je blijft hier net zo lang tot je alles aan mij terug hebt betaald."

De koning hoort wat er is gebeurd. Hij laat de knecht bij zich komen. "Hoe kan dat nou?" zegt hij tegen hem. "Je moest mij tienduizend muntstukken betalen, maar die had je niet. Ik heb gezegd dat je het geld niet meer terug hoefde te geven. Waarom word je dan zo boos op die oude vriend die jou nog geld moest geven? En laat je hem alles terugbetalen?" De koning is boos. "Weet je wat", zegt hij. "Je moet mij toch al het geld teruggeven. Alle tienduizend muntstukken. Tot de laatste cent."

Jezus zegt: 'God wil dat jullie andere mensen ook vergeven. Doe je dat niet? Dan ben je net als die knecht van de koning!'

Werkvormen

4-7 jaar

Gesprek: De meneer in het verhaal hoefde de koning eerst niks meer terug te betalen. Wat vind je daarvan? Wat vind je van wat die meneer toen deed bij de andere man? Wat denk jij dat dit verhaal betekent?

Spel: Speel met de kinderen het verhaal van de koning en twee mannen na. Hebben de kinderen zelf ook voorbeelden van situaties waarbij ze zelf of een ander 'sorry' hadden moeten zeggen of hebben gezegd? Bespreek ze en speel de situatie uit. Bedenk hoe er gezegd kan worden: 'Hartelijk vergeven!'.

Creatief: Maak een hart van klei. Prik er een gaatje door en laat het drogen. Met kleuren wol maken de kinderen een ketting waar het hart aan kan hangen. Dit hart helpt hen denken aan wat Jezus vertelde over een ander van harte vergeven.

8-10 jaar

Gesprek: Wat is dat, iemand vergeven? Wat doe je dan of zeg je tegen de ander? We zeggen weleens ‘hartelijk gefeliciteerd’. Kun je ook tegen iemand zeggen ‘hartelijk vergeven’?

Creatief: Geef elk kind een houten plankje. Met ongeveer twaalf spijkers timmeren ze een kleine hartvorm op de plank. Ze maken een touw aan een van de spijkers vast en slaan het dan elke keer om een andere spijker. (Alternatief: plak met stukken touw een hart op papier. Laat ook draadjes van de ene naar de andere kant lopen.) Zo ontstaat een patroon. Bekijk elkaar resultaat en bespreek de volgende vraag: Is er iemand tegen wie ze ooit sorry hebben gezegd of iemand die hun om vergeving heeft gevraagd?

Computer: Luister en kijk het lied ‘Vergeven’, uit *Kinderopwekking* 159. Zie www.kindopzondag.nl. Laat de kinderen reageren op wat ze horen en zien.

11-12 jaar

Gesprek: Wat betekent dat, iemand ‘hartelijk vergeven’? Wat heeft jouw hart ermee te maken? Wat kan er gebeuren als je iemand niet hartelijk vergeeft? Bespreek samen voorbeelden van situaties waarbij vergeven een rol speelde.

Creatief: Maak een collage bij de woorden ‘hartelijk vergeven’. Gebruik hiervoor woorden en afbeeldingen uit tijdschriften. Laat de kinderen elkaars collage bekijken en er vragen over stellen.

Vertelling 8–12 jaar

Vergeven

Petrus luistert naar wat Jezus vertelt over het vergeven van anderen. Hij denkt diep na. ‘Jezus’, zegt hij dan. ‘Wat nou als iemand keer op keer iets verkeerd doet. Hoe vaak moet ik hem dan vergeven? Is zeven keer vergeven genoeg?’

Jezus schudt zijn hoofd. ‘Je moet iemand niet zeven keer vergeven’, zegt hij. ‘Maar zeven maal zeventig keer.’

Petrus knikt. Zeven maal zeventig keer. Dat klinkt als oneindig veel vergeven.

Jezus vertelt verder. Hij vertelt over een koning. De koning heeft een van zijn knechten geld geleend. En niet een beetje. Nee, de knecht heeft een hoge schuld bij de koning. Een schuld van wel tienduizend talenten. Vandaag is het de dag dat de knecht het geld terug moet betalen. Maar hij heeft niet. De koning geeft opdracht om alles wat de knecht bezit mee te nemen en te verkopen. ‘Dan verdien ik toch nog wat’, zegt hij. Als de knecht dat hoort, begint hij te huilen. Hij valt op zijn knieën. ‘Alstublieft koning’, heb geduld met mij. Ik zal u alles terugbetalen!’ De koning kijkt naar zijn knecht, die zo wanhopig is. Hij krijgt medelijden. ‘Ik scheld u uw schuld kwijt’, zegt de koning. ‘U hoeft mij niks meer te betalen.’ De knecht weet niet wat hij hoort. Hij dankt de koning en verlaat opgewekt het paleis. Daar op het plein ziet hij een oude vriend van hem lopen. Dat is waar ook, denk de knecht. Ik krijg nog geld van hem. Hij gaat naar zijn oude vriend toe en zegt: ‘Jou moet ik hebben. Ik krijg nog duizend talenten van je!’ Hij ziet de vriend angstig kijken, maar dat doet hem niks. Hij pakt hem beet. Hij houdt zijn hoofd tussen zijn armen en drukt hem naar de grond. ‘Hier dat geld!’ De oude vriend huilt. ‘Alsjeblieft’, zegt hij. ‘Heb geduld met mij. Ik zal je alles terugbetalen!’ Daar heeft de knecht geen boodschap aan. Hij laat zijn oude vriend in de gevangenis gooien. Hij mag er pas weer uit als hij zijn hele schuld betaald heeft. De koning hoort wat de knecht gedaan heeft en hij laat hem bij zich komen. ‘Ik heb jou al je schuld kwijtgescholden’, zegt hij tegen de knecht. ‘Dan had jij toch ook medelijden moeten hebben met die oude vriend van jou?’ De koning is zo boos, dat hij de knecht zijn hele schuld toch laat betalen.

Jezus kijkt de mensen aan. ‘God is net als die koning’, zegt hij. ‘Hij wil dat jullie anderen van harte vergeven. Doe je dat niet, dan doe je net zoals die knecht.’

Weetje

In het verhaal wordt gesproken over ‘talenten’. Een talent is zesduizend denarie, en een denarie is het dagloon van een arbeider.

To do

In het verhaal heeft de man tienduizend talenten schuld bij de koning. Laat de kinderen uitrekenen hoeveel dagen de man zou moeten werken om deze schuld terug te betalen.